

ZAPISNIK

sa 15. sjednice Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, održane 14. decembra 2017. godine

Sjednica je počela u 9,10 časova.

Sjednici je predsjedavao Adrijan Vuksanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Marija Ćatović, Daliborka Pejović, Maja Bakrač i Momčilo Martinović.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici Mihailo Anđušić i Nikola Rakočević, pa su poslanici Miloš Nikolić i Aleksandra Vuković prisustvovali u svojstvu njihovih zamjena.

Sjednici je prisustvovao predsjednik Administrativnog odbora Luidž Škrelja.

Sjednici su prisustvovali sljedeći predstavnici nadležnih institucija: Aleksandar Andrija Pejović, ministar evropskih poslova, Blanka Radošević Marović, generalna direktorka Direktorata za unapređenje i zaštitu ljudskih prava Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Mladen Tomović, koordinator Sektora za prevenciju korupcije, integritet, lobiranje i primjenu međunarodnih standarda u Agenciji za sprječavanje korupcije, Dušan Drakić, načelnik Odsjeka za sprovođenje mjera kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja u Agenciji za sprječavanje korupcije, Violeta Berišaj, sekretarka Radne grupe za poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava, Miloš Radonjić, sekretar Radne grupe za poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost, Ivan Đurković, saradnik u Kabinetu ministra evropskih poslova i Bojana Mučalica, saradnica u Ministarstvu evropskih poslova.

Sjednici su prisustvovali saradnici u Odboru: Sanja Bulatović, Marija Milošević, Aleksandra Leković i Luka Pejović.

Sjednici su prisustvovale sekretarka Odbora za ljudska prava i slobode Slava Burić i saradnica u Sekretarijatu Odbora Sonja Jokić.

Sjednica je bila otvorena za javnost i ispraćena od strane predstavnika medija.

* * * * *

Nakon što je konstatovao da postoji kvorum za rad, predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović pozdravio je prisutne članove i poželio uspjeh u radu, a zatim potvrdio da je usvojen predviđeni

DNEVNI RED :

- 1. Konsultativno saslušanje ministra evropskih poslova, ministra pravde, ministra unutrašnjih poslova, ministra za ljudska i manjinska prava, direktora Agencije za sprječavanje korupcije i člana Pregovaračke grupe za poglavlja 23 i 24 na temu ispunjavanja obaveza iz procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.**

* * * * *

TAČKA 1

Konsultativno saslušanje ministra evropskih poslova, ministra pravde, ministra unutrašnjih poslova, ministra za ljudska i manjinska prava, direktora Agencije za sprječavanje korupcije i člana Pregovaračke grupe za poglavlja 23 i 24 na temu ispunjavanja obaveza iz procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji

Predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović pozdravio je prisutne goste i kazao da je ova sjednica organizovana u cilju prikupljanja informacija o napretku Crne Gore u realizaciji obaveza iz poglavlja 23 i 24, odnosno iz oblasti vladavine prava, borbe protiv korupcije, poštovanja ljudskih prava i sloboda i prava manjina. Potom je riječ dao ministru evropskih poslova Aleksandru Andriji Pejoviću, koji se u svom izlaganju osvrnuo na aktivnosti u okviru datih oblasti.

Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović naveo je da je Crna Gora otvorila dva nova poglavlja: Poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika i Poglavlje 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, što čini ukupno 30 otvorenih poglavlja, od čega su tri poglavlja privremeno zatvorena, dok se za tri poglavlja očekuje otvaranje. Kada je u pitanju koje otvaranje tek slijedi, Poglavlje 17 se trenutno razmatra u Savjetu EU, i to poglavlje bi trebalo biti prvo naredno za otvaranje, dok je Poglavlje 27 u finalnim fazama pripreme. Ministar je izrazio nadu da će već početkom 2018. godine Odbor za evropske integracije biti u prilici da se izjasni o pregovaračkoj poziciji za ovo poglavlje. Ujedno, ministar je najavio da će se na sjednici Vlade raspravljati o dva nova zakona iz Poglavlja 8, a to su Zakon o zaštiti konkurencije i Zakon o kontroli dodjele državne pomoći. Kako je kazao ministar, usvajanjem ovih ključnih zakona, Crna Gora bi ispunila obaveze iz početnog mjerila za otvaranje ovog poglavlja.

Prema riječima ministra, za februar je najavljeno dobijanje nove strategije proširenja, Evropska komisija bi trebalo da uvede novi okvir koji se tiče pregovora sa Crnom Gorom i Srbijom što je nedavno i naglasio Junker, predsjednik Evropske komisije, a sa proljeća se očekuje izvještaj o napretku za sve države Zapadnog Balkana. Najavljen je samit između zemalja Zapadnog Balkana i zemalja članica Evropske unije, gdje će 28 lidera Evropske unije i 6 lidera zemalja Zapadnog Balkana održati sastanke 17. maja u Sofiji, i odlučivati o daljem procesu integracija.

Dalje, ministar je najavio i usvajanje Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2018-2020, koji daje uvid u planirane aktivnosti zakonodavnog usklađivanja, izgradnje administrativnih kapaciteta i strategijskog okvira za naredne tri godine. Pomenuti program biće dobra podloga za sagledavanje obaveza Skupštine Crne Gore, a očekuje se da će biti poslati i izvještaj za 2017. godinu o sprovođenju pomenutih aktivnosti i Izvještaj o implementaciji akcionih planova za poglavlja 23 i 24 za proteklu godinu. Takođe, ministar je dodao da je Ministarstvo evropskih poslova nedavno objavilo radni dokument koji je Evropska komisija pripremila i predstavila Savjetu EU, koji prikazuje viđenje EU o stanju u Crnoj Gori u polju vladavine prava. Glavna karakteristika ovog radnog dokumenta je napredak kada je u pitanju sprovođenje akcionih planova za poglavlja 23 i 24, gdje je uočeno značajno napredovanje u implementaciji zakonodavne reforme i jačanju institucija, ali je potrebno i dalje raditi na poboljšanju rezultata u praksi zbog čega su i kreirane sve pomenute institucije, uključujući i 65 donijetih zakona kako bi taj okvir uspješno funkcionisao i djelovao u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. U oblasti pravosuđa ističe se da je nastavljeno sa sprovođenjem smjernica definisanih Strategijom za reformu pravosuđa za 2014-2018, te da je donijet novi akcioni plan za primjenu pomenute reforme za period 2017/18 u septembru ove godine. Nastavilo se sa sprovođenjem organizacionih zakona, a započeta je obuka za sudije i tužioce koji se na ove pozicije primaju po prvi put, od čega su dvoje sudija završili obuku i položili zakletvu. Takođe, radi se na unapređenju sistema ocjenjivanja tužioca i sudija. Takođe, analiza zakona u oblasti pravosuđa je u toku, i sagledavaju se prvi pokazani rezultati u njihovoj primjeni, te će se u prvom kvartalu 2018. dobiti analiza na osnovu koje će se sagledati unapređenje zakonskog okvira.

Kada je u pitanju borba protiv korupcije i organizovanog kriminala, stvaranjem nezavisne Agencije za sprječavanje korupcije i Specijalnog državnog tužilaštva, kao i specijalnog policijskog odjeljenja u Upravi policije potpuno se rekonstruisao institucionalni okvir. Agencija bilježi značajne rezultate u okviru svojih nadležnosti: u junu 2017. godine je usvojila trogodišnju strategiju komuniciranja za sve oblasti rada, a pripremljen je i jednogodišnji akcioni plan za njeno sprovođenje od septembra mjeseca 2017. do oktobra 2018. godine. Što se tiče konkretnih postupaka i samog bilansa rezultata u prvih devet mjeseci 2017. godine, sprovedene su istrage protiv 63 lica za krivično djelo organizovanog kriminala, podignute su optužnice protiv 43 lica uključujući i terorizam, a izrečeno je 16 presuda od čega 15 na osnovu sporazuma o priznanju krivice i sve su zatvorske. Za krivično djelo pranje novca pokrenute su istrage protiv 24 lica a izviđaj protiv 2 lica. U istom periodu za koruptivna krivična djela u 12 predmeta protiv ukupno 54 fizička lica i 4 pravna lica donijete su naredbe o sprovođenju istraga. Za isti period u 8 predmeta protiv ukupno 19 fizičkih i 2 pravna lica podignute su optužnice, a u 3 predmeta od ukupno 3 lica su podignuti optužni predlozi. Veoma bitno je i to da je pokrenuto 20 finansijskih istraga u oblasti korupcije i organizovanog kriminala protiv 118 fizičkih i 7 pravnih lica.

Što se tiče operativnih stavki, 16. oktobra je potpisan Sporazum za unapređenje u oblasti korupcije i organizovanog kriminala koji je omogućio informatičko povezivanje i razmjenu podataka između Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva pravde, Vrhovnog državnog tužioca, Vrhovnog suda i Ministarstva finansija. Kada je oblast temeljnih prava u pitanju, donijet je Zakon o manjinskim pravima i slobodama u aprilu 2017. godine kao i Zakon o zabrani diskriminacije u junu 2017. godine i oni su dodatno usklađeni sa pravnom tekovinom i evropskim standardima.

Izmijenjen je i krivični zakonik u cilju primjene Istanbulske konvencije, a radi se i na jačanju kadrovskih kapaciteta u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava i Zaštitnika ljudskih prava i sloboda. Na strategijskom planu, u martu 2017. godine donijet je strategijski Plan aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti, treći po redu, koji je dao pregled razvoja primjene politike rodne ravnopravnosti kako bi se što efikasnije sproveo na nivou državnih i lokalnih politika. Zajedno sa strategijama za socijalnu integraciju lica sa invaliditetom za 2016-2020, Strategijom za zaštitu lica sa invaliditetom o diskriminaciji i promociji jednakosti 2017-2021, Strategijom za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana 2016-2020, zaokružen je strategijski okvir u primjeni zagarantovanih prava.

Nastavljeno je za zatvorskom reformom u skladu sa Strategijom o izvršenju krivičnih sankcija za period 2017-2021 i akcionim planom, izdvajaju se aktivnosti na unapređenju primjene alternativnih sankcija sa ciljem smanjenja zatvorske populacije i sprečavanja povratništva.

U pogledu slobode izražavanja, Crna Gora je svjesna postojećih izazova, ali i u potpunosti spremna za efikasno sprovođenje obaveza koje treba da približe medijski sektor evropskim standardima. U toku je priprema analize kompletnog medijskog sektora u okviru zajedničkog projekta sa Evropskom unijom i Savjetom Evrope „Jačanje pravosudne ekspertize u slobodi izražavanja medija u Jugoistočnoj Evropi“. Rezultati ovog projekta se očekuju uskoro kako bi se podstaklo promovisanje regulisanje medijske politike u Crnoj Gori i onog dijela pregovaračkog procesa, koji se tiče slobode izražavanja.

U okviru saradnje sa civilnim društvom, izmijenjen je Zakon o nevladinim organizacijama, donijet u junu 2017. godine država se osigurava najmanje 0,5% iz tekućeg budžeta za finansiranje projekata i programa NVO u oblastima od javnog interesa. U toku je priprema jedinstvene uredbe kojom će se urediti saradnja sa nevladinim organizacijama iz postupka sprovođenja javnih rasprava u pripremi zakona, a u januaru se očekuju konkretniji koraci u realizaciji pomenute uredbe. Za očekivati je da će se nakon primjene ovog zakona u dijelu finansiranja unaprijediti kvalitativno i kvantitativno komuniciranje NVO društva u kreiranju javnih politika i njihovog sprovođenja. Takođe, u završnoj fazi je priprema Strategije za unapređenje okruženja za djelovanje NVO za period 2018-2020 i pratećeg akcionog plana. Očekuje se usvajanje ovog dokumenta do kraja godine.

Što se tiče poglavlja 24, u pripremi je novi Zakon o unutrašnjim poslovima, koji će pružiti pravni osnov za dalju reformu policije. Ovaj dokument je u fazi konsultacije sa Evropskom komisijom i ovo je trenutno najvažniji pravni akt, koji se priprema u ovom trenutku. U dijelu migracija, u februaru je donijeta Strategija za integrisano upravljanje migracijama, koji će dodatno zaokružiti strategijski okvir. Zakon o azilu ili Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, sa svih adresa u EU ocjenjen je kao najbolje usaglašen dokument u Jugoistočnoj Evropi sa obavezama i standardima EU, a počinje sa primjenom 1. januara 2018. godine. U pogledu borbe protiv pranja novca i trgovine ljudima u junu su donijete izmjene Krivičnog zakonika, gdje su preuzete obaveze iz komiteta Manival i grupe GRETA. Kada su u pitanju krivični postupci, Više državno tužilaštvo u Podgorici je u julu ove godine podiglo optužnicu protiv dvoje lica za krivično djelo trgovine ljudima. Kada je riječ o borbi protiv terorizma, donijet je novi Zakon o potvrđivanju dodatnog protokola uz Konvenciju Savjeta Evrope o prevenciji terorizma, čime je zaokružen dio obaveza prema Savjetu Evrope, posebno u segmentu kontraterorizma. U okviru saradnje u oblasti droga, u februaru je donijet novi Akcioni plan za sprovođenje za sprečavanje upotrebe droga za period 2017/18 i on se sprovodi po planu.

Član Odbora Momčilo Martinović pitao je kakav je stepen zadovoljstva u realizaciji reformi i usaglašavanju propisa u okviru poglavlja 23 i 24, budući da pojedini izvještaji navode da je Crna Gora po pojedinim pitanjima, na samom početku. Interesovalo ga je i da li su mehanizmi za sprovođenje akcionih planova dobri, da li su institucije sistema efikasne u smislu postojanja adekvatnih administrativnih kapaciteta i da li može Odbor za evropske integracije da se uključi i kako.

Ministar Pejović kazao je da se nakon otvaranja poglavlja očekuje da Crna Gora ispuni 83 privremena mjerila i da ona služe kao test spremnosti Crne Gore da ispuni svoje obaveze. Takođe, naveo je da su potrebni dodatni naponi za jačanje Sudskog i Tužilačkog savjeta. A što se tiče učešća Odbora za evropske integracije, kazao je da je važna razmjena mišljenja u pogledu čitavog procesa integracija.

Članica Odbora Daliborka Pejović izrazila je začuđenost stavom predstavnika Evropske komisije, koji u izvještaju navodi da je za rad, efikasnost i funkcionisanje Agencije za sprječavanje korupcije potrebna ocjena javnosti, tvrdeći da Agencija nije dovoljno nezavisna. Ona je naglasila da Agencija nema nijednog predstavnika nevladinog sektora jer se niko iz pomenutog sektora već duže vrijeme ne javlja kako bi participirao u radu, a isto važi i za predstavnike opozicionih partija. Na polju prevencije korupcije u zdravstvu, nakon čitanja izvještaja Evropske komisije u kojem se kaže da će sami ministari i direktori zdravstvenih institucija prijavljivati korupciju, ako za to bude povoda, postavlja se pitanje da li i pored svih pomenutih mehanizama to i dalje nije dovoljno kako bi se korupcija izbjegla, i da li se radi na opstrukciji prevencije korupcije u radnom zdravstvu. Negativna ocjena iz izvještaja Komisije nije zaobišla ni institucionalni okvir, servisne službe za rad sudstva i tužilaštva, ali kada se pogleda da se ona odnosi na popunjavanje radnih mjesta, konsolidovanje sekretarijata, na nedostatak još uvijek neadekvatnih statističkih podataka, postavlja se pitanje da li je stvarno ovako negativan stav opravdan. Pitala je ministra kako komentariše želju Evropske komisije za isporučivanjem ubjedljivijih rezultata.

Odgovarajući na pitanja članice Odbora Daliborke Pejović, ministar Pejović rekao je u dijelu koji se tiče rada Agencije za sprječavanje korupcije činjenica da su tri ekspertske misije boravile u Crnoj Gori i sačinile vrlo konkretne izvještaje sa nizom preporuka sa akcentom na dio koji se tiče prevencije. Agencija za sprječavanje korupcije sada ima mnogo veća ovlaštenja u dijelu koji se tiče represije korupcije, veće nadležnosti u dijelu konflikta interesa. Ministar je kazao da ćemo u narednoj godini imati porast povjerenja javnosti u rad Agencije, koje će se ogledati kroz mnoga istraživanja. Za ocjenu Evropske komisije kaže da bi je smatrao kao blagonaklonu, te da se uvijek zalagao za participaciju nevladinog sektora i opozicije u radu Agencije, kako bi se izgradio bolji sistem rada, te kako bismo postali punopravna članica sa izgrađenim sistemom vrijednosti, koje su odlika najnaprednijih zemalja Zapadne Evrope. U dijelu koji se odnosi na sudstvo i tužilaštvo, primjetna je potreba za jačanjem pomenutih oblasti, jer je planirano sistematizacijom popunjavanje radnih mjesta, a konsekutivno je uvijek dolazilo

do rasta budžeta za ove oblasti. Sudski i Tužilački savjet imaju veću administraciju od pojedinih ministarstava. Centar za obuku nosilaca pravosudne funkcije igra važnu ulogu jer je to sada jedan efikasan centar, čije su obuke mandatorne za sudije i tužioce, zaključio je Pejović.

Predsjednik Vuksanović pitao je koje je to naredno poglavlje čije se zatvaranje očekuje, te koji su izazovi po pitanju zatvaranja poglavlja.

Ministar Pejović je rekao da su najnaprednija poglavlja u pregovaračkom procesu zasigurno Poglavlje 7 – Pravo intelektualne svojine gdje je u potpunosti zaokruženo zakonodavstvo i očekuje se posjeta ekspertske misije EU, koja će sagledati stanje na praktičnom nivou. Veoma veliki napredak učinjen je i u okviru poglavlja 20 – Preduzetništvo i industrijska politika, u kome se uspješno sprovodi strategija i zaokružuje zakonodavni okvir. Poglavlje 21 – Trans-evropske mreže se ističe kao ključno poglavlje Berlinskog procesa, gdje je donešen zajednički plan u ključnim rutama i koridorima u Crnoj Gori, ali i na Zapadnom Balkanu. U okviru Poglavlja 10 – Informaciono društvo i mediji, u potpunosti je zaokružen zakonodavni okvir, ali sva buduća zatvaranja za 2018. godinu zavisice isključivo kako i kojom brzinom se budu zatvarala 83 privremena mjerila iz vladavine prava.

Vuksanović je potom dao riječ gospođi Blanki Radošević-Marović, generalnoj direktorici Direktorata za unapređenje i zaštitu ljudskih prava Ministarstva za ljudska i manjinska prava, koja je istakla da se obaveze koje proizilaze iz Akcionih planova za poglavlja 23 i 19 stoprocentno ispunjavaju. Konkretno, privremeno mjerilo je ispunjeno donošenjem Zakona o zabrani diskriminacije u junu mjesecu. U periodu 2011-2017 usvojeni su i ugrađeni u ovaj zakon novi osnovi diskriminacije, koji nisu bili sadržani u prethodnom zakonu: zabrana diskriminacije osoba koje su promijenile pol, interseksualne karakteristike i dr.

Evropska komisija posebno insistira da posebnim članom zakona, Crna Gora odredi stav prema rasnoj diskriminaciji, preuzmanjem obavezujuće direktive Savjeta Evrope o rasama, u smislu da se eksplicitno navede da je pomenuta vrsta diskriminacije zabranjena u oblastima rada, zapošljavanja, obrazovanja, stanovanja, socijalnim davanjima, sa posebnim akcentom na zabranu diskriminacije stanovanja. Sprovođenje kontinuiranih edukacija i promocija o primjeni antidiskriminacionog zakonodavstva su takođe obaveze iz poglavlja 23 i u skladu sa tim, svake godine se radi sa određenim ciljnim grupama na implementaciji antidiskriminacionog zakonodavstva u Crnoj Gori. Za ovaj vid edukacije i osposobljavanja u primjeni antidiskriminacionog zakonodavstva, dobijene su pohvale u Izvještaju o napretku. Minsitarstvo radi na kontinuiranom podizanju svijesti, promociji antidiskriminacije, poštovanju različitosti i podizanju nivoa tolerancije i već niz godina se potpisuju memorandumima sa opštinama u Crnoj Gori o mjerama razumijevanja rodne diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije polnog identiteta i tolerancije prema LGBT osobama. Do sada je potpisano 16 memorandumima sa lokalnim samoupravama. U cilju poboljšanja socijalnog i ekonomskog stanja Roma i Egipćana, organizuju se redovne kampanje o problemima nasilja nad ženama i prisilnim brakovima nad romskim i egipćanskim djevojčicama. Do sada je sprovedeno 12 edukativnih kampanja. Pravo pripadnika romske populacije još uvijek nisu na zadovoljavajućem nivou i potrebno je njihovo osnaživanje i u oblastima političkog i javnog života.

Što se tiče rodne ravnopravnosti, Crna Gora je predstavila drugi periodični izvještaj o sprovođenju Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, a sprovode se i kontinuirane aktivnosti jačanja kapaciteta, kada je u pitanju postizanje ravnopravnosti i političko i ekonomsko osnaživanje žena i borba protiv nasilja nad ženama. U okviru ekonomskog osnaživanja, završeni su ciklusi obuka preduzetnica u Podgorici i Nikšiću. Programom obuka obuhvaćeno je 60 žena u Podgorici odnosno 78 žena u Nikšiću, koje su u 50% slučajeva izradile biznis planove, dok je jedan broj žena registrovao biznis. Sprovedeno je istraživanje u okviru programa, koji se tiče nasilja nad ženama i nasilja u porodici, koji su ujedno i prioritetni problemi u dijelu rodne ravnopravnosti. Dio koji se odnosi na političku participaciju, sprovedene su brojne aktivnosti. Akcioni plan navodi i formiranje sajta za rodnu

ravnopravnost. Pored toga, Vlada Crne Gore je početkom novembra razmotrila i utvrdila Predlog zakona o izboru, upotrebi i javnom isticanju nacionalnih simbola.

Članica Odbora Daliborka Pejović izrazila je zainteresovanost za pitanje slobode izražavanja i slučajeve nasilja nad novinarima, kakav je monitoring uspostavljen i da li se bilježi određeni napredak. Pejović se interesovala i za realizaciju sistema boljeg pristupanja invalidnih lica javnim i obrazovnim ustanovama, te da li postoje zabrinjavajući indikatori u odnosu na ostvarivanje prava kod djece u porodičnom i u ukupnom društvenom životu.

Radošević-Marović je kazala da Ministarstvo za ljudska i manjinska prava se bavi ljudskim pravima i zaštitom od diskriminacije u onom dijelu, kojim ona nisu pokrivena drugim resorima. Kada su u pitanju ranjive grupe ministarstvo se bavi tim problemom kada je u pitanju diskriminacija pomenutih grupa. Pristupačnost zgradama je u nadležnosti Ministarstva održinog razvoja i turizma, dok Ministarstvo za ljudska i manjinska prava vodi računa kada je u pitanju učešće u medijima i drugim oblicima društveno-javnog života. Kada su novi objekti u pitanju, utvrđeni su inspekcijski organi, koji su dužni da prate primjenu pravilnika o fizičkoj pristupačnosti objekata, dok se kod starih objekata problem mora rješavati u hodu i još uvijek nema adekvatnih rezultata. Po pitanju prava djeteta, organizuju se istraživanja svake druge godine kako bi se pratilo, koje su najranjivije društvene grupe u Crnoj Gori i na taj način kreirale politike zaštite ranjivih društvenih grupa. Od 2011. godine na vrhu liste diskriminiranih nalaze se Romi, osobe s invaliditetom, LGBT osobe, ali građani pokazuju da nivo svijesti, tolerancije i razumijevanja raste kada su u pitanju pomenute osobe. Međutim, pojavljuju se nove ranjive grupe, prije svih, oboljeli od AIDS-a, HIV pozitivne osobe, hepatitisa C i diskriminacija starijih osoba. Diskriminacija djece, prema istraživanjima Ministarstva, nije na zabrinjavajućem nivou, ali je činjenica da međunarodne organizacije veoma potenciraju ovu temu, zaključila je Radošević-Marović.

Poslanica Pejović, konstatovala je da, iako su dobijeni odgovori, u mnoštvu dobijenih informacija izostane konkretan odgovor, koji će na kraju očekivati poslanici Evropskog parlamenta kada se bude razgovaralo o ovoj temi na sljedećoj sjednici POSP-a. S toga je zamolila za dostavljanje konkretnijih informacija pismenim putem.

Članica Odbora Marija Maja Čatović izrazila je žaljenje što nema predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova, kako bi dobili konkretniji odgovor kada je u pitanju sloboda izražavanja, kao i šta je urađeno u rješavanju slučaja nasilja nad novinarima i medijima, konstatujući da navode u izvještaju da se sankcije za kršenje etičkog kodeksa ne primjenjuju sistematski od strane Agencije za elektronske medije.

Poslanik Momčilo Martinović je kazao da su sankcije u velikoj mjeri neizrečene ili neefikasne i da treba napraviti prikaz događaja kada su pojedini mediji zloupotrijebili pojedince bez naknadne sankcije.

Predsjednik Odbora Vuksanović je iskazao saglasnost sa ovom konstatacijom rekavši da pojedini novinari koriste pojedine medije za ličnu konfrontaciju.

Predstavnik Agencije za sprječavanje korupcije Mladen Tomović saopštio je rezultate rada Agencije rekavši da je rad Agencije pod posebnim interesovanjem kako domaće tako i međunarodne javnosti. Agencija je u obavezi da dostavlja dnevne, nedjeljne i mjesečne izvještaje kako međunarodnim partnerima tako i zainteresovanoj javnosti. U januaru 2016. godine broj zaposlenih u Agenciji za sprječavanje korupcije je bio 23 službenika, da od sistematizovanih 60 radnih mjesta, 56 je popunjeno, a najavljeno je da u prvom kvartalu 2018. godine se očekuje popunjavanje preostalih radnih mjesta. Kada je budžet Agencije u pitanju, prošle godine je bio na nivou 1.666.000€, dok je projekcija za ovu godinu iznosila nešto ispod 1.800.000€, što smatraju dovoljnim za izvršavanje zakonskih nadležnosti. Neophodan je detaljan plan i razvoj informacionog sistema kako bi efikasnije sprovedili rad unutar Agencije. U kratkom periodu uspostavljen je elektronski sistem servisa u cilju lakšeg podnošenja izvještaja i provjere podataka, a svi podaci su digitalizovani što je važno istaći zbog javnosti. U protekle dvije godine izrečeno je više od 220.000 novčanih kazni za kršenje odredbi iz zakona, koji su u nadležnosti Agencije. Dato je preko 300 mišljenja kada je u pitanju konflikt

interesa i preko 120 odluka u dijelu utvrđivanja kršenja odredbi nespojivosti funkcija i sukoba interesa, što je rezultiralo ostavkama javnih funkcionera nakon izrečenih odluka u 135 slučajeva, od čega se 108 slučajeva odnosilo na ostavke, a 27 slučajeva se odnosilo na razrešenja. U dijelu koji se tiče upravnih postupaka, zabilježeno je oko 300 postupaka u 2016/17 gdje je u 215 utvrđeno kršenje odredbi. Paralelno sa upravnim postupcima pokrenuti su i zahtjevi za utvrđivanjem prekršajne odgovornosti. Odnos izrečenih novčanih kazni, oko 40.000€ se odnosilo na kršenje Zakona o sprečavanju korupcije, a 80.000€ na kršenja prava iz zakona koji se bavi finansiranjem političkih subjekata i izbornih kampanja. Novina u radu Agencije jeste sprovođenje Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, gdje se proces kontrole 12 izbora sproveo u prethodne dvije godine. Postupanje Agencije po prijavama zviždača i prijavama ugrožavanja javnog interesa, koji upućuju na moguću korupciju u 2016. godini odnosilo se na 56 slučajeva i oni su u 2017. godini riješeni, dok je za ovu godinu Agencija primila 59 prijava. Veoma je bitno istaći da je Agencija samoinicijativno pokrenula 23 postupka po službenoj dužnosti od čega je 16 okončano, a u 14 utvrđeno je postojanje ugrožavanja javnog interesa. Treba istaći i to da je od početka rada Agencije pokrenuto 1200 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka od strane svih sudova, nadležnih za prekršaje.

Najveći iznos kazne u 2016. godini iza pojedinačnog javnog funkcionera ili odgovornog pravnog lica iznosi 600€, a u 2017. godini 800€ dok najveći iznos izrečene kazne za pravno lice iznosi 6000€.

Poslanica Čatović zatražila je mišljenje povodom loše ocjene rada komisija za sprečavanje korupcije na lokalnom nivou i pitala da li postoji nadzor Agencije nad njihovim radom, jer najviše korupcije se javlja u oblastima planiranja i javnih nabavki.

Tomović je kazao da Agencija za sprječavanje korupcije u svojoj nadležnosti nema neposrednu nadležnost da vrši kontrolu lokalnih akcionih planova. Kao koordinatori prevencije korupcije u okviru poglavlja 23 i u okviru monitoringa sprovođenja operativnog dokumenta iz oblasti procjene rizika u koji spada i lokalna samouprava prikupljaju podatke o realizaciji navedenih aktivnosti. Ministarstvo unutrašnjih poslova imalo je posebnu komisiju koja se bavila analizom izvještaja na šestomjesečnom nivou implementacije svih lokalnih akcionih planova. Prema posljednjim informacijama, tu obavezu preuzelo je Ministarstvo javne uprave. Još jedna u nizu novina jeste i da je početkom 2016. godine zajednica opština kao podrška lokalnim samoupravama uradila novi nacrt lokalnog akcionog plana, koji će važiti za 2017/18 godinu.

Daliborka Pejović pitala je da li slučajevi utvrđivanja imovine stečene kriminalom prije 2016. godine mogu da se procesuiraju, dok ju je na polju plana integriteta, gdje je od 700 subjekata njih 691 donijelo pomenuti plan, interesovalo kakva su očekivanja Agencije o efikasnosti sprovođenja planova integriteta, nakon što se sprovede analiza i izvrši implementacija.

Tomović je kazao da je Zakon o sprečavanju korupcije počeo sa primjenom 2016. godine. Zakon nema u prelaznim i završnim odredbama mogućnost retroaktivne primjene. Pitanje koje se tiče Plana integriteta, u mogućnosti Agencije je da uoči i analizira određene nepravilnosti. Učinkovitost Plana integriteta, to jeste, posljedice sprovođenja mjera moguće je analizirati u potpunosti nakon isteka perioda od dvije godine. Analiza izvještaja, koja je u pripremi do 31. marta će pokazati u kojim oblastima su institucije prepoznale najveći stepen rizika i koliko je mjera ispunjeno iz samih planova integriteta. Treća faza će biti, koliko su zaista te mjere uticale na smanjenje rizika potencijalne korupcije.

Poslanik Momčilo Martinović skrenuo je pažnju na dosta komplikovanu formu imovinskog kartona za osobe sa skromnim informatičkim znanjem na šta je dobio odgovor da su i u samoj Agenciji postojale određene rezerve na uvođenje elektronskih sistema za podnošenje imovinskog kartona, ali kada znamo da je više od 90% javnih funkcionera u roku podnijelo izvještaje, što govori da je ovakav sistem zaživio u Crnoj Gori. U pomenutim izvještajima, dostupan je mjesečni pregled primanja javnih funkcionera, i ovaj sistem je definitivno dobio najbolje ocjene evropskih eksperata.

Predsjednik Vuksanović je ocijenio da se u medijima stvara kriva slika rezultata agencije i da je potrebno bolje medijski prezentovati pomenute rezultate. Gospodin Tomović se saglasio i

istakao da je tu konstataciju potvrdila i Evropska komisija, odnosno eksperti koji su boravili u Crnoj Gori i analizirali rad agencije. Njihovo zajedničko mišljenje i zaključak jeste da ogroman broj djelovanja Agencije nije vidljiv i da taj proces treba unaprijediti u dijelu komunikacije sa javnošću od strane same agencije.

Pošto više nije bilo više zainteresovanih prijavljenih za raspravu, predsjednik Odbora je zaključio sjednicu u 11 časova.

ZAPISNIK SAČINILA

PREDSJEDNIK ODBORA

Marija Milošević s.r.

Adrijan Vuksanović s.r.